

NYHETER

SNABBKOLLEN

• Har du blivit utsatt för några stölder...

?

CARL HERDENBERG, film årskurs två.
– Jag har fått bensinen slangad ur min bil.

MARIKA LILJA, film årskurs två.
– Min mat har stulits. Jag tycker att Norrgård är värst drabbad.

HANNA GODING, film årskurs två.
– Jag själv har inte blivit bestulen. Men jag känner till ett fall där en bilnyckel försvann och tv:n och videon från Norrgård som stals.

ANDRÉ OLANDER, film årskurs ett.
– När jag skulle hämta min tvätt så var två av mina tröjor borta. Det hände på Östergårds tvättstuga.

MÅNGA STÖLDER PÅ SKOLAN. Skolans kaffeautomat har blivit uppbruten och behållaren med pengarna försvann. Behållaren hittades senare på handikapptaletten. (Bilden är arrangerad.)

FOTO: RICHARD SHELLEY

Stöldvåg på skolan

Uppbruten kaffeautomat. Försvunna plånböcker. Tröjor som har förlorat sin ägare. Det är något som elever och personal på Kalix folkhögskola fått erfar.

För några veckor sedan blev elevernas kaffeautomat uppbruten där behållaren med pengarna försvann. Lyckligtvis hittades den senare. Men fortfarande saknas plånboken tillhörande Anders Durvall, lärare på film- och tv-linjen.

– Den försvann precis en vecka innan kaffeautomaten blev uppbruten. Fast jag är osäker på om den är stulen eller inte. Men det har gått tre veckor nu och den är fortfarande borta så man börjar undra, säger han.

Anders Durvall har själv inte blivit drabbad av någon stöld tidi-

gare på skolan men han vet att det har förekommit stölder då och då. Bland annat berättar han att tv- och videoapparater har stulits från internatet.

– Senast nu i höstas blev en TV stulen. Men jag tycker så här: om det är någon som har blivit av med något, så är det bra att skriva det i FirstClass. Det gäller också om man vill uppmärksamma någonting.

Allt polisanmäls

Enligt hustru Ulla Wikström klaras de flesta stölderna som gäller skolans egendom upp.

– Förra året så stals tre datorer, men vi kunde spåra de personer och det hela löste sig, säger hon.

Hon berättar att Kalix folkhögskola har varit förskonar från större stölder jämfört med andra

skolor i kommunen. Men polisanmälan görs alltid så fort det finns misstanke om att något är stulet. Hon minns speciellt en händelse som drabbade internatet.

– För tre år sedan var det några kriminella från Luleå som stal videoapparater här, men de blev tagna på bar gärning av polisen.

Skadegörelse däremot har det varit lite av.

□ Vad blir konsekvenserna när en stöld inträffar?

– Framförallt är det känslomässigt. Det blir som en kränkning. Skolans ekonomi blir dock inte så hårt drabbad eftersom det oftast löser sig internt och grejerna kommer tillbaka, säger Ulla Wikström.

De flesta stölder som förekommer drabbar mest eleverna själva.

Mörkertalet är stort. Detta märks tydligt så fort frågan kommer på tal.

Många elever drabbade

Många berättar att de drabbats på något sätt eller känner folk som blivit av med sina grejer. Speciellt är det på internatet där det förekommer flest stölder. Ulla Wikström berättar att det har hänt att både mat och kläder har försvunnit.

– Det man bör tänka på är att låsa efter sig om man har värdefulla saker på rummen. Lås tvättstugan! Märk maten! Ser man någon suspekt person, meddela! uppmanar hon.

Richard Shelley

Bland nakna ryggar och tigerbalsam

Det doftar som av tigerbalsam, rummet är varmt och några nakna ryggar ligger blottade på massagebänkarna.

På Kalix folkhögskola, i Södergård, pågår en gymnasial yrkesutbildning till massage-terapeut.

Utbildningen är ettårig och deltagarna träffas i Kalix tolv veckor på ett år. De 23 eleverna läser på heltid och tolv av utbildningsveckorna är förlagda till lokaler som de hyr av Kalix folkhögskola. En av lärarna, Mikael Leverström, bor på skolan de veckor han undervisar i Kalix. Han kommer från Sunne

INSTRUKTÖR. Mikael Leverström från Sunne utbildar massage-terapeuter.

FOTO: INGRID BURMAN

NAKET, KNÅDANDE OCH DOFTFYLLT. En förekommande syn på Södergårds övervåning.

FOTO: MAGNUS KARLSSON

och arbetar för Svenska Hälsosemet i Värmland.

De har fått i uppdrag att utbilda massageterapeuter av Kalix University.

Tränar på varandra

Under lektionerna med Mikael Leverström arbetar eleverna med praktiska övningar. De testas och

tränar på varandra. Förutom det praktiska arbetet finns en hel del teori på schemat. De läser fysiologi, skadelära, anatomi, klassisk massage, energimassage, triggerpunkter, stretch och psykologi.

– Massör och massageterapeut är liknande utbildningar, men massageterapeuten ser mer till helheten, och varför skadan upp-

kommit, säger Mikael Leverström.

När kursdeltagarna inte är i Kalix läser de hemma eller har praktik. För att bli diplomerade massageterapeuter och få sitt diplom ska de ha gjort 120 dokumenterade behandlingar på en timme vardera. De ska också ha klarat sina tentor och deltagit i undervisningen.

Ingrid Burman

NYHETER

Fotogrupper suddar på datorn

En grupp fotoentusiaster samlas på tisdagskvällarna på folkhögskolan.

– Just nu gör vi julkort, berättar Conny Björck.

Ledaren för studiecirkeln är Anton Rönnbäck, anlitad av Studieförbundet Vuxenskolan som är ägaren av Kalix folkhögskola. Han har lärt sina elever att exempelvis ta bort röda ögon från fotografier.

– Jag tror inte att det finns några äkta bilder längre, säger Eivor Nyman, en av deltagarna och får medhåll av Christina Sandberg som tillägger:

– Det man inte vill ha med på fotot suddar man bara bort i datorn.

Sömniga studenter

Studentlivet på Kalix folkhögskolas elevhem ligger nere under tisdagskvällen. Några sömndruckna huvudet är de enda som går att finna.

Ronny Fritsche har ett tips på lösning av studentlivets sockproblemm.

– Köp så olika strumpor som möjligt. Då slipper du para ihop dem och hittar ändå rätt, säger han och plockar upp två gröna strumpor ur socklådan.

Aktuellt tema på allmänlinje

På Kalix folkhögskola får trender i media vara med och skapa kursernas innehåll.

Narkotika är ett av det hetaste ämnen i tidningar och annan nyhetsjournalistik just nu. Nu blir problematiken med en ökad närvaro av knark i samhället även belyst på skolan.

På allmänlinje är det på gång att starta upp ett nytt fördjupningsarbete. Ämnet är naturkunskap och temat som man valt att fördjupa sig inom är narkotika. Uppgiften ska vara färdig för redovisning i januari 2006.

Skolan inbjuder till adventsmys

Första advent närmar sig och på skolan firar man det i förskott på fredag. Skolan bjuder då på julfika i matsalen klockan halv tio.

Tillställningen fortsätter sedan i aulan där musiklinjen underhåller med adventsmusik.

DUMT FÖR SKOLAN. Vi förlorar 340 kr per elev och vecka för de elever som kommer från län utanför Norrbotten och det är ganska mycket pengar, konstaterar rektor Irmeli Bellander.

MONTAGE: PETER EBBESSON

Ett surt beslut

Norrbottens läns landsting deltar inte i det interkommunala avtal som övriga landsting i Sverige ingår i.

– Jag har önskat mig att det skulle bli en storm bland norrbottniska ungdomar. Får ungdomar bli så här diskriminerade? frågar sig Irmeli Bellander, rektor vid Kalix folkhögskola.

De landsting som deltar i samverkansavtalet betalar ut omkring 340 kronor per deltagare och vecka för elever som studerar vid folkhögskolor i ett annat län än hemlandet. Avtalet för Norrbotten togs bort helt 2002. Innan dess skedde en nedtrappning och ersättning utgick bara för en sexmånadersperiod.

Utebliven ersättning

Irmeli Bellander ser två konsekvenser av beslutet. Dels riskerar norrbottniska elever att utestängas från folkhögskolor söderut, eftersom ersättningen för norrbottniska elever uteblir. De kan därför diskrimineras vid uttagningar. Dels får inte folkhögskolorna i Norrbotten så kallad interkommunal ersättning från andra landsting i Sverige, eftersom Norrbottens läns landsting inte betalar till skolor som ligger i andra län.

– Jag tycker det är jättebra att andra folkhögskolor säger ifrån, så vi kan väcka vårt landsting. Det är ett vansinnigt beslut, anser Irmeli

För Kalix folkhögskola har det inneburit ett stort inkomstbortfall att den interkommunala ersättningen försvunnit.

– I slutet på 90-talet hade vi 800 000 kronor i interkommunal ersättning. Idag är ersättningen noll.

Nedskärningar och höjningar

Det beloppet motsvarar två lärartjänster, poängterar Bellander.

– För att klara inkomstbortfallet har besparingar genomförts. Vi har till exempel höjt hyrorna med 100 kronor på internatet, men att höja så vi får in 800 000 är helt omöjligt.

Dessutom har personal minskats i både kök och lokalvård. Skolan har också minskat på lärartjänster i samband med att lärare gått i pension. De senaste åren har inte någon lärare ersatt som pensionerats.

Förändringar i sikte

På Division Kultur- och utbildning uppger handläggaren Kristina Eriksson att besparingen som Landstinget gjorde rör sig om 1-1,5 miljon kronor.

Förändringar finns dock i sikte. Kristina Eriksson berättar att delar av den interkommunala ersättningen återförs i årsskiftet 2006. Förändringen kommer att gälla funktionshindrade elever som studerar utanför länet för vilka lands-

OROAD REKTOR. Irmeli Bellander hade hoppats på fler norrbottningar skulle söka sig till skolan.

FOTO: ANKI LUNDBERG

tinget alltså ska betala ut interkommunal ersättning.

"Kortsiktigt beslut"

Efter Jönköpings län är Norrbottens län det mest folkbildningstata i förhållande till folkmängd. Det finns sju folkhögskolor i Norrbotten, av vilka sex har internat.

– Jag kan inte förstå hur Sveriges näst folkbildningstataste län kan fatta ett sånt beslut som absolut är ett nettotillskott till länet. Länet förlorar mer än vad landstinget tjänade, säger Irmeli Bellander som anser att det var ett kortsiktigt beslut.

Anki Lundberg

Synpunkter på beslutet

Stefan Tornberg (c), opinionsråd:

– Det är inget bra beslut för villkoren ska vara samma

i hela landet. Jag är helt emot detta, det är ett vansinnigt beslut.

Tornberg säger att man inte kan prata om hur viktigt det är med utbildning och i nästa stund slopa det interkommunala bidraget.

Han berättar vidare att Landstingsförbundet i Stockholm rekommenderar att bidraget ändå ska betalas ut, men att man i Norrbotten struntar i detta.

Stina Sundberg, kanslichef på Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO)

– Det är allvarligt att Norrbotten dragit sig ur och inte ställer upp solidariskt i denna samverkan gällande ersättning för elever som kommer från ett annat län.

Stina Sundberg känner till att det finns folkhögskolor som drivs av landsting som nekar norrbottningar eftersom de inte solidariskt ställer upp på betalningsprincipen. Andra landsting har rätt att svara med samma åtgärd.

Gällande om man får neka sökande på grund av att de är skrivna i Norrbotten förklarar hon att folkhögskolor står utanför det regelverk som gäller för universitet, högskolor, vuxenskolan (komvux) och gymnasieskolor.

Det innebär att det är upp till varje skola att avgöra om det vill ta emot elever från Norrbotten. Varje skola gör upp om sina egna principer för antagningar och landstingen i varje län avgör själv om de vill betala för norrbottenselever.

– Det är en fruktansvärt olycklig situation. Det har lett till att norrbottensmedborgare inte söker till skolor på lika villkor.

Rymmarhäst gästade husmor

I helgen har det arrangerats unghästmonstring på Björknäs herrgård där skolans husmor Ulla Wikström bor.

Gården fick celebret besök i och med att det omskrivna islandsstoet Tyra från Sörsidan kom till gården.

Stoet har blivit omskriven i våra lokala dagstidningar då hon återfunns efter ett två månaders

äventyr i skogen intill Råneälven. Det rymde från ett bete i Åbojen vid Klingsel den 6 juli.

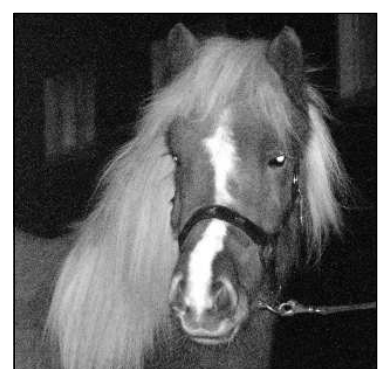
Matades med kaviar

Älgjägaren Erling Degerlund vid Råneå Jaktvårdsrets, SCA, befann sig på morgonen den 9 september på ett jaktpass.

Han hade sin gråhund med sig som fick ståndskall. Degerlund

tittade i siktet och fick syn på en fuxfärgad häst med ljus man och svans. Han letade sig fram till hästen som visade sig vara hungrig. Hästen matades med jägarens medhavda kaviarsmörgåsar. Efter utfodringen ringde Degerlund en före detta bonde som hjälpte till att återföra hästen till sin ägare i Boden.

Anki Lundberg

GÄSTANDE HÄST. Islandshästen Tyra rymde i juli och återfanns av älgjägare.